

SLUŽBA ZA REVIZIJU FINANSIRANJA POLITIČKIH STRANAKA

Na osnovu člana 10. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 95/12 i 41/16), člana 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 96/13, 89/16 i 5/22) i člana 12. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 103/08 i 5/22), izdajem

IZVJEŠTAJ O PREGLEDU GODIŠNJE FINANSIJSKEGA IZVJEŠTAJA ZA 2020. GODINU **LABURISTIČKE STRANKE BOSNE I HERCEGOVINE**

Broj: 03-07-6-747/21
Sarajevo, 28.11.2022. godine

S A D R Ž A J

MIŠLJENJE REVIZORA	3
1. UVOD	4
2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE	4
3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA	5
Predmet pregleda i kontrole	5
Cilj pregleda i kontrole	5
Obim pregleda i kontrole	5
4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE	5
5. NALAZI I PREPORUKE	5
5.1 NALAZI	5
5.2 PREPORUKE	10

MIŠLJENJE REVIZORA

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Laburističke stranke Bosne i Hercegovine za 2020. godinu i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Lokalnih izbora, održanih u novembru 2020. godine.

Rukovodstvo političke stranke je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje stranke u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbama poglavlja 15. Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, te uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola.

Pregled smo obavili u skladu sa revizijskim standardima primjenjivim na angažmanu u pregledu. Ovi standardi zahtijevaju da planiramo i izvršimo pregled da bi dobili umjerenu pouzdanost da stranka nije značajno kršila odredbe Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregled je ograničen na kontrolu godišnjeg finansijskog izvještaja političke stranke i primjenu analitičkih procedura na podacima iz finansijskih izvještaja, pa prema tome ne obezbjeđuju pouzdanost koja bi se dobila izvršenom revizijom u prostorijama stranke.

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja za 2020. godinu, utvrđeno je da je Laburistička stranka Bosne i Hercegovine prekršila odredbe člana 4. stav (1), člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1) i (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Na osnovu našeg pregleda, odnosno kontrole finansijskog izvještaja, osim gornjih napomena, nismo zapazili ništa značajno što bi ukazalo na nedostatke u finansijskom izvještaju ili na finansiranje ove političke stranke suprotno odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, niti na finansiranje troškova izborne kampanje suprotno odredbama člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

1. UVOD

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka (u daljem tekstu: Služba za reviziju) izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Laburističke stranke Bosne i Hercegovine za 2020. godinu i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Lokalnih izbora, održanih u novembru 2020. godine.

Pregled i kontrola finansijskih izvještaja provedena je u skladu sa članom 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i članom 2. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka.

Zbog činjenice da nije obavljena revizija u prostorijama političke stranke, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja, Laburistička stranka Bosne i Hercegovine se finansirala iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori finansiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	1.493,50	0,87
2.	Prilozi fizičkih lica (3-a)	48.008,22	28,19
3.	Prilozi pravnih lica (3-b)	2.000,00	1,17
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti preduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Prihodi od poklona (3-e)	7.300,00	4,28
7.	Prihodi iz budžeta (3-f)	111.528,89	65,48
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	170.330,61	100,00
II	Ostali prihodi i drugo	1,27	0,00
Izvori finansiranja (I+II)		170.331,88	100,00

U godišnjem finansijskom izvještaju za 2020. godinu, Laburistička stranka Bosne i Hercegovine iskazala je rashode u ukupnom iznosu od 221.880,02 KM.

2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke je Laburistička stranka Bosne i Hercegovine. Skraćeni naziv stranke je Laburisti BiH.

Laburistička stranka Bosne i Hercegovine je registrovana kod Općinskog suda u Bihaću, rješenjem broj: 017-0-RegPO-14-000001 od 14.01.2014. godine.

Sjedište stranke je u Velikoj Kladuši, Ibrahima Mrzljaka 84.

Lice ovlašteno za zastupanje Laburističke stranke Bosne i Hercegovine je Elvira Abdić Jelenović, predsjednica stranke.

Lice ovlašteno za podnošenje finansijskih izvještaja za 2020. godinu je Amir Đogić.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2020. godinu, Laburistička stranka Bosne i Hercegovine ima sljedeću organizacionu strukturu:

- Centralni ured Laburističke stranke Bosne i Hercegovine.

3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA

Predmet pregleda i kontrole je godišnji finansijski izvještaj Laburističke stranke Bosne i Hercegovine za 2020. godinu i finansijski izvještaj za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Lokalnih izbora, održanih u novembru 2020. godine.

Cilj pregleda i kontrole je da revizor na bazi finansijskog izvještaja pokuša da ustanozi da li je politička stranka u izvještajnom periodu postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbama člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine. Ukoliko revizor na bazi kontrole finansijskog izvještaja utvrdi određena kršenja navedenih zakona, ocjenjuje da li je potrebno izvršiti reviziju u prostorijama stranke da bi mogao izraziti mišljenje o tome da li se stranka finansirala u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka, te da li je ostvarila troškove izborne kampanje u okviru zakonom utvrđenog limita.

Obim pregleda i kontrole finansijskog izvještaja Laburističke stranke Bosne i Hercegovine obuhvata kontrolu i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanja usklađenosti podataka koje je stranka iskazala u finansijskom izvještaju sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno usklađenosti izvora finansiranja, sa posebnim naglaskom na prihode iz budžeta i priloge fizičkih lica.

4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE

Služba za reviziju je izvršila pregled, kontrolu i reviziju finansijskih izvještaja Laburističke stranke Bosne i Hercegovine u periodu od 2014. do 2019. godine, nakon kojih su izdati izvještaji o pregledu sa mišljenjem revizora, nalazima i preporukama revizije.

Nakon izvršenog pregleda godišnjeg finansijskog izvještaja za 2019. godinu, stranci su date preporuke: da svake godine donosi precizan i jasan program utroška sredstava i da finansijska sredstva osigurana za finansiranje političke stranke koristiti isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih svojim programom i statutom, da poslovne knjige vodi u skladu sa računovodstvenim propisima, odnosno da uspostavi tačne evidencije o rashodima i obavezama, da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka, da sredstva iz budžeta namijenjena za finansiranje političke stranke troši racionalno i namjenski i da obrati pažnju na ispravnost i vjerodostojnost knjigovodstvenih isprava.

Nerealizovane preporuke:

Na osnovu uočenih nedostataka u godišnjem finansijskom izvještaju za 2020. godinu, utvrđeno je da Laburistička stranka Bosne i Hercegovine nije ispoštovala preporuke revizije.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1 NALAZI

- a) **Laburistička stranka Bosne i Hercegovine je prekršila odredbe člana 4. stav (1)¹ Zakona o finansiranju političkih stranaka.**

Politička stranka je svojim programom utroška sredstava za 2020. godinu, koji je Centralnoj izbornoj komisiji BiH dostavila uz godišnji izvještaj za 2019. godinu, predviđela troškove u

¹ U skladu sa odredbom iz člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka, stranka finansijska sredstva iz člana 3. stav (1) ovog Zakona može koristiti isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih svojim programom i statutom.

iznosu od 352.500,00 KM i dvije stavke koje ne predstavljaju trošak i to: prenesene obaveze u iznosu od 12.000,00 KM i višak prihoda nad rashodima u iznosu od 6.000,00 KM. Prenesene obaveze nisu trebale biti obuhvaćene programom utroška sredstava u tekućoj godini, jer su bile planirane i realizirane kao trošak u ranijim godinama, kada je političkoj stranci pružena usluga ili je politička stranka izvršila nabavku materijala.

Krajem izvještajne 2020. godine, kada su već ostvareni troškovi, politička stranka je 24. decembra donijela Izmijenjeni program utroška sredstava, u koji je unijela planirane troškove u iznosima koji su neznatno veći od ostvarenih troškova, a ukupno iznose 235.200,00 KM. Izmijenjeni program utroška sredstava politička stranka je Centralnoj izbornoj komisiji BiH dostavila 30.03.2021. godine.

Rebalans programa utroška sredstava politička stranka ne može praviti krajem poslovne godine, odnosno, ne može ostvarene troškove prepisivati u program utroška sredstava.

Ukoliko politička stranka, uslijed nepredviđene situacije mora odstupiti od svog plana, može napraviti rebalans svog programa utroška sredstava, te ga odmah nakon usvajanja od strane nadležnog organa treba dostaviti Centralnoj izbornoj komisiji BiH. U tom slučaju politička stranka je obavezna Centralnoj izbornoj komisiji BiH obrazložiti razloge za donošenje rebalansa programa utroška sredstava i dostaviti relevantne dokaze o novonastaloj situaciji.

Obzirom na navedeno, Izmijenjeni program utroška sredstava nije uzet u obzir prilikom uporedbe planiranih i ostvarenih troškova. Troškovi koje je politička stranka ostvarila upoređeni su sa troškovima iz Programa utroška sredstava za 2020. godinu koji je Centralnoj izbornoj komisiji BiH dostavljen 06.04.2020. godine u prilogu akta Laburističke stranke Bosne i Hercegovine, broj: 035/2020 od 31.03.2020. godine.

U finansijskom izvještaju politička stranka je iskazala ostvarene troškove u iznosu od 221.880,02 KM

(1) Uvidom u strukturu planiranih i ostvarenih troškova utvrđeno je da politička stranka sačinila program utroška sredstava i uspostavila sistem evidentiranja troškova i finansijskog izvještavanja na način koji ne obezbeđuje transparentnost utroška sredstava, niti omogućava da se utvrdi da li su sredstva utrošena za obavljanje aktivnosti u svrhu ostvarivanje ciljeva političke stranke. Program utroška sredstava treba biti sačinjen na način da se osigura potpuna transparentnost planiranog trošenja sredstava.

Troškovi koje ostvari politička stranka i iskaže ih u poslovnim knjigama i finansijskom izvještaju, moraju biti uporedivi sa troškovima koje je politička stranka predviđela u programu utroška sredstava, tako da se svaka stavka ostvarenih troškova može uporediti sa istom stavkom iz programa utroška sredstava.

Politička stranka je u programu utroška predviđela naknade za funkcije u stranci u iznosu od 55.000,00 KM, a ostvarila ih je u iznosu od 43.526,65 KM.

- Odlukom o naknadi predsjednici Laburističke stranke, broj: 06-10-P/20 koja je donesena 26.10.2020. godine, a primjenjuje se od 01.01.2020. godine, utvrđena je visina neto naknade u iznosu od 2.500,00 KM mjesечно. U skladu sa odlukom, predsjednici stranke su isplaćena sredstva u iznosu od 30.000,00 KM.
- U skladu sa Odlukom o naknadi troškova stručnom licu za sprovođenje osnovnih ciljeva i platforme Stranke sa akcentom na oblast zdravstva, socijalne pravde i duštvene solidarnosti, broj: 06-01-P/2018 od 23.06.2018. godine, jednom od doktora medicine isplaćena su sredstva u neto iznosu od 5.000,00 KM.

Isplaćena sredstva funkcionerima politička stranka je, kao trošak neproizvodnih usluga, evidentirala u poslovnim knjigama u momentu isplate, bez dokaza da su troškovi nastali, odnosno da su izvršene bilo kakve usluge političkoj stranci.

Navedeno potvrđuje i činjenica da je stranka vršila isplate sredstava predsjednici stranke u mjesecnim iznosima od 2.500,00 KM, počev od 06.01.2020. godine i svaki mjesec evidentirala trošak stranke u navedenom iznosu, a odluka o naknadi predsjednici Laburističke stranke donesena je 26.10.2020. godine.

U skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranka i računovodstvenim propisima, svaki trošak se mora opravdati relevantnom knjigovodstvenom ispravom. Sadržaj knjigovodstvene isprave mora nedvojbeno i vjerodostojno pokazivati vrstu i obim nastale promjene (kupovina, količina, cijena, ukupan iznos), karakter poslovne promjene u knjigovodstveno-tehničkom smislu, tehnička obilježja i sl. Knjigovodstvena isprava kojom se pravda trošak mora biti potpuna, istinita, računski tačna i uredna, sačinjena tako da omogućava potpun uvid u vjerodostojnost dokumenta.

Obzirom da utrošak sredstva nije pravdan finansijskom dokumentacijom, nije moguće utvrditi da li su sredstva utrošena za finansiranje isključivo stranačkih aktivnosti, odnosno za ostvarivanje ciljeva političke stranke.

Pored isplate neto naknada za funkcije u stranci u iznosu od 35.000,00 KM, Laburistička stranka BiH je na te naknade, kao lična primanja, platila porez i doprinose u iznosu od 8.526,65 KM.

(2) Pregledom finansijskog izvještaja utvrđeno je da je politička stranka mimo programa utroška ostvarila troškove u iznosu od 8.461,67 KM.

Stranka je planirala toškove bruto plaća zaposlenih i ostale naknade u iznosu od 45.000,00 KM, a ostvarila je troškove bruto plaća u iznosu od 39.918,11 KM i naknade za topli obrok, prevoz, regres i sl. u iznosu od 9.398.79 KM. Planirala je samo troškove usluga održavanja web-a u iznosu od 5.500,00 KM, a pored planiranih ostvarila je i druge usluge, pa ukupno ostvarene usluge iznose 7.436,62 KM. Stranka je planirala putne troškove u iznosu od 3.500,00 KM a ostvarila ih je u iznosu od 4.708,15 KM. Troškove prevoza koje je ostvarila u iznosu od 600,00 KM i hotelske usluge u iznosu od 400,00 KM stranka nije planirala.

(3) Uvidom u izvode sa transakcijskog računa političke stranke, utvrđena su plaćanja računa predsjednice stranke u ukupnom iznosu od 2.309,95 KM.

S obzirom da Laburistička stranka Bosne i Hercegovine nije sačinila program utroška sredstava za 2020. godinu na način kojim bi se obezbjedila potpuna transparentnost trošenja sredstava, da je vršila isplate sredstava bez obračuna stvarnih troškova, da troškove nije pravdala relevantnim knjigovodstvenim ispravama koje bi pokazivale da su troškovi nastali, odnosno u koju svrhu su sredstva utrošena, te da je dio troškova ostvaren mimo programa utroška, politička stranka je prekršila odredbe člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

b) Laburistička stranka Bosne i Hercegovine je prekršila odredbe člana 11. stav (1)² i člana 12. stav (1)³ i (4)⁴ Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja i druge finansijske dokumentacije, utvrđeno je da politička stranka nije vodila poslovne knjige u skladu sa računovodstvenim propisima, nije uspostavila potpune i tačne evidencije o svojim rashodima i obavezama, čime je prekršila odredbe člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka. Stranka nije prijavila sve organizacione dijelove stranke i nije obrasce godišnjeg finansijskog izvještaja za 2020. godinu popunila u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 96/13 i 89/16) - u daljem tekstu: Pravilnik, čime je prekršila odredbe člana 12. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

- (1) Knjigovodstvene poslove za Laburističku stranku Bosne i Hercegovine je, suprotno odredbama člana 24. stav (2) Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine FBiH, broj 83/09) koji je 2020. godine bio na snazi, po ugovoru o djelu obavljalo fizičko lice. Politička stranka je sa Đogić Amirom iz Velike Kladuše 31.12.2019. godine zaključila ugovor o djelu, kojim mu je povjerenio obavljanje knjigovodstvenih poslova i poslova finansijskog izvještavanja u 2020. godini uz neto naknadu od 6.000,00 KM.

Izradu i ovjeru obrazaca završnog računa za 2020. godinu, politička stranka je na osnovu ugovora o djelu povjerila Arminu Redžiću iz Velike Kladuše, uz neto naknadu od 400,00 KM.

U skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine vođenje poslovnih knjiga pravno lice može povjeriti ugovorom, uz određenu naknadu, drugom pravnom licu ili poduzetniku registrovanom za pružanje računovodstvenih usluga.

- (2) U poslovne knjigama političke stranke nisu uneseni podaci po principu nastanka poslovnih događaja i na osnovu vjerodostojnih knjigovodstvenih isprava, kako se zahtijeva odredbama Zakona o računovodstvu u reviziji Federacije Bosne i Hercegovine.

Isplate sredstva funkcionerima političke stranke u iznosu od 35.000,00 KM u poslovnim knjigama su evidentirane kao trošak u momentu isplate, a ne kao isplaćena akontacija dok se relevantnom knjigovodstvenom ispravom ne opravdava njihov utrošak.

Isplate naknada predsjednici stranke, počev od 06.01.2020. godine, u poslovnim knjigama su svaki mjesec evidentirane kao trošak u iznosu od 2.500,00 KM, iako je odluka da se sredstva isplaćuju donešena 26.10.2020. godine. Utrošak sredstava nije pravdan bilo kakvim knjigovodstvenim ispravama.

- (3) U poslovnim knjigama i blagajničkoj dokumentaciji evidentiran je promet gotovine u iznosu od 41.384,22 KM. Uplate u blagajnu su evidentirane kao članarine i donacije fizičkih lica, primljene u gotovini, koje su naknadno uplaćene na transakcijski račun stranke, kao polog pazara. Iako je u pitanju gotovina koja se naplaćuje, isplaćuje ili drži u gotovini, isplate i stanje sredstva na blagajni u blagajničkoj dokumentaciji i poslovnim knjigama su evidentirane u nepostojećim novčanim apoenima, kao i donacija Đogić Amira za koju je navedeno da je uplaćena na blagajnu u gotovini, u iznosu od 10,42 KM.

² Politička stranka dužna je voditi poslovne knjige i podnosi finansijske izvještaje na način koji je utvrđen zakonom i drugim propisima u skladu sa zakonom, odnosno računovodstvenim propisima.

³ Politička stranka vodi evidenciju o svojim prihodima i rashodima.

⁴ Do 31.3. naredne godine politička stranka podnosi finansijski izvještaj u formi koju odobri Centralna izborna komisija BiH.

(4) U godišnjem finansijskom izvještaju, koji je podnijela Centralnoj izbornoj komisiji BiH, politička stranka je, na obrascu 1.1 (Opći podaci o političkoj stranci - teritorijalna organizacija političke stranke), navela da ima samo Centralni ured u Velikoj Kladuši.

- Uvidom o podatke o finansiranju političkih stranaka iz budžeta svih nivoa vlasti, kao i kontrolom prometa izvoda sa transakcijskih računa političke stranke, utvrđeno je da je stranka osim prihoda koje je ostvario Centralni ured iz budžeta Grada Velika Kladuša, ostvarila prihode iz budžeta Unsko-sanskog kantona sa sjedištem u Cazinu i iz budžeta Grada Cazin, što potvrđuje činjenicu da Laburistička stranka Bosne i Hercegovine u godišnjem finansijskom izvještaju nije prijavila sve organizacione dijelove.
- Da je politička stranka imala organizacioni dio u Gradu Cazinu, potvrđuje i ugovor o zakupu poslovnih prostorija, koji je Laburistička stranka Bosne i Hercegovine dostavila Centralnoj izbornoj komisiji BiH. Stranka je imala zaključen ugovor, broj: 076/18 od 27.11.2015. godine sa fizičkim licem Osmanom Topićem iz Cazina, ulica Čoralići - Križ 139, Cazin čiji je prostor površine 40 m² koristila tokom 2020. godine. Po tom osnovu stranka je plaćala zakupninu u mjesecnim iznosima od 500,00 KM, te za period januar – decembar 2020. godine isplatila 6.000,00 KM.

S obzirom da u finansijskom izvještaju nije navela podatke o svim organizacionim dijelovima, politička stranka je prekršila odredbe člana 10. Pravilnika.

(5) Laburistička stranka Bosne i Hercegovine nije uspostavila potpune i tačne evidencije o rashodima i obavezama stranke, te ih nije pravilno iskazala u godišnjem finansijskom izvještaju, čime je prekršila odredbe člana 21., 22. i 24. Pravilnika.

- Politička stranka je, suprotno odredbama 22. Pravilnika, sve troškove u godišnjem finansijskom izvještaju prijavila kao troškove Centralnog ureda stranke u Velikoj Kladuši, iako je uvidom u ugovore o zakupu utvrđeno da ima organizacioni dio i u Cazinu.
- U godišnjem finansijskom izvještaju stranka je iskazala troškove zakupa poslovnih prostora u iznosu od 19.650,00 KM. Uvidom u ugovore o zakupu poslovnih prostora, utvrđeno je da su troškovi zakupa iznosili 18.000,00 KM, a trošak u iznosu od 1.650,00 KM, kako politička stranka navodi u svom očitovanju na Preliminarni izvještaj o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2020. godinu odnosi se na zakup Gradske sportske dvorane. Politička stranka je u skladu sa odredbama člana 22. Pravilnika bila obavezna zakup sale iskazati kao trošak ostalih zakupnina.
- Sredstva koja je stranka isplatila predsjednici stranke u iznosu od 30.000,00 KM i jednom funkcioneru stranke u iznosu od 5.000,00 KM, kao naknade za funkcije u stranci te poreze i doprinose u iznosu od 8.526,65 KM, politička stranka je u poslovnim knjigama i godišnjem finansijskom izvještaju iskazala kao troškove neproizvodnih usluga u iznosu od 43.526,65 KM. U skladu sa računovodstvenim propisima, odredbama člana 12. stav (1) i (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka, stranka je bila obavezna utvrditi koje troškove su napravili pomenuti funkcioneri i u kom iznosu, te ih u godišnjem finansijskom izvještaju, u skladu sa odredbama člana 22. Pravilnika prijaviti po vrstama i u ostvarenom iznosu svakog troška pojedinačno.
- Stranka je u poslovnim knjigama i godišnjem finansijskom izvještaju evidentirala troškove takse za ovjeru učešća na Lokalnim izborima 2020. godine u iznosu od 2.100,00 KM. Po Odluci Centralne izborne komisije BiH, broj: 06-1-07-3-163/21 od 25.02.2021. godine, stranka je ostvarila pravo na povrat dijela uplaćenog novčanog iznosa takse za ovjeru

učešća na Lokalnim izborima 2020. godine u iznosu od 2.000,00 KM, pa su troškovi takse iznosili 100,00 KM⁵.

- Stranka u obrascu 5 (obaveze političke partije) korigovanog godišnjeg finansijskog izvještaja, koji je dostavila uz očitovanje na preliminarni izvještaj revizije iskazala negativan saldo obaveza prema dobavljačima u iznosu od 413,99 KM, što nije u skladu sa računovodstvenim načelima. Navedeno potvrđuje i činjenicu da politička stranka nema potpune evidencije ni o svojim troškovima.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine politička stranka za potrebe izborne kampanje ne smije potrošiti više od 0,30 odnosno 0,20 KM⁶ po biraču u svakom izbornom krugu, prema broju birača koje je objavila Centralna izborna komisija BiH.

Prema podacima Centralne izborne komisije BiH, Laburistička stranka Bosne i Hercegovine je u svrhu izborne kampanje mogla da potroši 42.878,70 KM.

Laburistička stranka Bosne i Hercegovine je u godišnjem finansijskom izvještaju za 2020. godinu iskazala troškove izborne kampanje u iznosu 29.862,80 KM.

5.2 PREPORUKE

Preporučuje se Laburističkoj stranci Bosne i Hercegovine da se pridržava odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka, a posebno na osnovu uočenih nedostataka se preporučuje:

- *da svake godine donosi precizan program utroška sredstva i da finansijska sredstva osigurana za finansiranje političke stranke koristiti isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih svojim programom i statutom,*
- *da poslovne knjige vodi u skladu sa računovodstvenim propisima,*
- *da uspostavi potpune i tačne evidencije o gotovinskim tokovima putem blagajne, kao i evidencije o rashodima i obavezama stranke,*
- *da uspostavi sistem evidentiranja troškova i finansijsko izvještavanje koji će obezbijediti transparentnost utroška sredstava,*
- *da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i*

U cilju obezbeđenja potpune transparentnosti izvora finansiranja političke stranke preporučuje se korištenje transakcijskog računa za prijem donacija fizičkih lica.

⁵ Stranka je uplaćenu taksu za ovjeru za učešće na Lokalnim izborima od momenta njene uplate do potvrđivanja rezultata izbora od strane Centralne izborne komisije BiH i donošenja odluke o povratu takse trebala evidentirati kao potraživanje, a ne kao trošak.

⁶ Član 15.10 stav (2) propisuje da se maksimalno dozvoljeni iznos za finansiranje izborne kampanje izračunava što se broj glasača u svim izbornim jedinicama u kojima politički subjekt ima kandidatsku listu ili kandidata pomnoži sa: 30 feninga za načelnika opštine odnosno gradonačelnika i za članove skupštine opštine, članove narodne skupštine RS i Predstavnički dom Parlamenta Federacije BiH, članove Parlamentarne skupštine BiH, člana Predsjedništva BiH, predsjednika i potpredsjednika RS, odnosno 20 feninga za izbore za članove kantonalnih skupština.

KOMENTAR:

Laburistička stranka Bosne i Hercegovine se očitovala na Preliminarni izvještaj o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2020. godinu, aktom broj: 042/22 od 26.07.2022. godine. Stranka je uz očitovanje dostavila Odluku o usvajanju programa utroška sredstava za 2020. godinu i Odluku o usvajanju Izmjenjenog Programa utroška sredstava za 2020. godinu, Punomoć za zastupanje, Obrazac ASD -1032, analitičku karticu zakupnina sa računima, analitičku karticu službenih putovanja sa pregledom i računima i korigovani obrazac 5. (obaveze političke stranke).

Služba za reviziju je, prihvatile Odluku o usvajanju programa utroška sredstava za 2020. godinu, pa je korigovala nalaz revizije iz Preliminarnog izvještaja da je program sa formalnim nedostacima, odnosno da na dokumentu nije navedeno koji organ političke stranke ga je donio, niti datum njegovog donošenja. Drugi navodi iz očitovanja nisu uticali na nalaze revizije iz Preliminarnog izvještaja o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2020. godinu.

Pomoćnik revizora

Mr.sc. Goran Cicović

Šef Službe za reviziju, revizor

Mr. sc. Hasida Gušić